

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/47780

GÜNLÜDÜR
25/08/2021

Sayı :E-75833232-610-2800799
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 08.07.2021 tarihli ve 43452547-120.07-839159 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet BEKAROĞLU tarafından tevcih edilen 7/47780 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergeleri Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:E734DA86-17A4-4EC4-A419-539D80538D46

Belge Doğrulama Adresi:<https://e-belge.sanayi.gov.tr/>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :2015426

Bilgi İçin: Ayşe Neslihan GÜNDÜZ Uzman

Faks:2016103

e-posta:neslihan.gunduz@sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET BEKAROĞLU'NUN

7/47780 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Rize'nin Kalkandere ilçesi Aksu Mahallesi'nde yapımı planlanan Organize Sanayi Bölgesi 2. Etabı için kamulaştırma ve altyapı maliyetlerinin yüksekliğinden dolayı bundan vazgeçildiği ve 2. Etabın toplam alanı 240.728,17 m² olan 96 adet taşınmazın yer aldığı Hüseyinhoca Köyüne kaydırıldığı yönünde basında haberler yer almakta, ayrıca kamulaştırılmak istenen arazilerin hak sahiplerinden çok sayıda şikayet gelmektedir. Aksu Mahallesi'ndeki arsa niteliğindeki taşınmazların daha yüksek kamulaştırma bedellerine sahip olması ve altyapı maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle İdarenin proje değişikliğine giderek, maliyetlerini düşürmek için 2. Etabı Hüseyinhoca Köyüne kaydırıldığı iddia edilmektedir.

Hüseyinhoca Köyündeki arazilerin tamamı eğimsiz, son derece verimli 1. Sınıf tarım arazisi olup, bu arazilerde çay tarımı yapılmaktadır.

Bu bilgiler ışığında proje değişikliğinin kamu yararından değil, idarenin maliyet hesabından kaynaklandığı ifade edilmekte, bunda kamunun herhangi bir yararı olmadığı, aksine zarar gördüğü belirtilmektedir.

Anayasa'nın 44 ve 45. maddeleri ile “toprağın, tarım arazilerinin korunması ve işletilmesi için gerekli tedbirleri almakla görevlendirilen” devlete, “Tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırmak” ödevleri de yüklenmiştir.

Doğu Karadeniz Bölgesinde sınırlı miktarda olan düşük eğimli ve verimli 1. sınıf tarım arazilerinin başka amaçla kullanılması çeşitli kanun hükümleri ile de yasaklanmıştır.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 13. maddesinde “Alternatif alan bulunmaması halinde ve Kurul'un uygun görmesi şartıyla; d) Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plan ve yatırımlar, ...için bu arazilerin amaç dışı kullanım taleplerine, toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile Bakanlık tarafından izin verilebilir. Bakanlık bu yetkisini valiliklere devredebilir. Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri dışında kalan tarım arazileri; toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile valilikler tarafından tarım dışı kullanımlara tahsis edilebilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu yasal düzenlemelere göre; mutlak tarım arazisi olarak korunması gereken Hüseyinhoca Köyündeki arazilerin tarımsal amaç dışı kullanıma tahsis edilmesi için idareye yetki verilmiş olsa da bu yetki, “alternatif başka bir alan olmaması” koşulu ile sınırlandırılmış ve Toprak Koruma Kurulu'nun uygun görmesine bağlanmıştır.

Rize Organize Sanayi Bölgesinin 2. Etabı için alternatifsizlik söz konusu değildir. Burada idarenin kıraç ve tarıma daha az elverişli olan araziyi kullanmak yerine, kamulaştırma ve altyapı maliyetlerini düşürmek için düz ve verimli mutlak tarım arazilerine yöneldiği izlenimi doğmaktadır.

Bu çerçeveden;

Soru 1- Rize OSB 2. Etabı için Aksu Mahallesindeki araziden niçin vazgeçilmiştir? Bunun nedeni, iddia edildiği gibi kamulaştırma ve altyapı maliyetinin yüksek olması mıdır?

Soru 2- Anayasa'nın ve yasaların korunmasını emredici hükümlerine istinaden başka amaçla kullanılması yasaklanmış olan Hüseyinhoca Köyündeki tarım arazilerinin kamulaştırılması kararını gözden geçirip, ilgili meslek örgütleri ile üniversitelerden temsilcilerden oluşan uzman bir heyete araştırma yaptırıp yeniden inceleme yapacak mısınız?

Soru 3- Bu araştırma sonucunda kamulaştırma kararının yanlış olduğunun ortaya çıkması durumunda bu kararı iptal edecek misiniz?

Soru 4- Tarım arazilerinin başka amaçla kullanılması için alternatif başka alan bulunmaması koşulu sağlanmadığı halde tarım arazileri nasıl kamulaştırılabilmektedir?

Soru 5- Rize OSB'nin 2. Etabı için daha az verimli başka alanları değerlendirecek misiniz?

Soru 6- Gıda kıtlığı olan dünyada tarım arazilerinin önemi giderek artarken, ülkemizdeki verimli tarım arazilerinin başka amaçla kullanılmasını uygun görüyor musunuz?

CEVAPLAR:

Cevap 1- OSB genişleme alanları Bakanlığımızca re'sen mevcut OSB'lere dâhil edilmemekte olup, OSB tüzel kişiliği tarafından hazırlanacak Bilgilendirme Raporunun Valilik uygun görüşü ile birlikte tarafımıza sunulması gerekmektedir. Talebin Bakanlığımıza intikalini müteakip OSB mevzuatı kapsamında yapılacak değerlendirmenin ardından yer seçimi çalışmaları başlatılmaktadır. Bakanlığımız koordinasyonunda, çeşitli kurumların temsilcilerinden oluşan Yer Seçimi Komisyonunca mahallinde incelenen alan, her bir kurumun uygun görüşüyle seçilmektedir.

Bu bağlamda; Rize OSB mevcut arazilerinin engebeli oluşu ve coğrafi koşullarının hem OSB'nin kuruluş aşamasında hem de fabrika kuruluşlarında önemli zaman ve maddi kayıplara sebep olması nedeniyle Rize OSB Müteşebbis Heyetinin talebi ile Bakanlığımızca Yer Seçimi Yönetmeliği kapsamında başlatılan çalışmalar sonucunda; Hüseyinhoca Köyü mevkiindeki 28 hektar büyüklüğündeki alan söz konusu komisyonca uygun görülerek yer seçimi sınırları kesinleştirilmiştir.

Cevap 2-3-4-5-6- Rize OSB 2. Etap Genişleme Alanı ile ilgili olarak 4562 sayılı OSB Kanunu'nun 4. Maddesi ile OSB Yer Seçimi Yönetmeliğine istinaden 13.09.2018 tarihinde Yer Seçimi Komisyonu oluşturulmuştur. İlgili yönetmelik kapsamında komisyona katılan ve aralarında Tarım ve Orman Bakanlığının da bulunduğu 10 farklı kurumun olumlu görüşleri alınarak, 01.11.2019 tarihinde ilave alan yeri olarak sınırları kesinleştirilmiştir.

Söz konusu alanın 5403 sayılı “Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu” kapsamında izinlendirilmesi, Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılmıştır. Bu kapsamda korunan bir tarım arazisinin kamulaştırılması söz konusu değildir. Ayrıca bugüne kadar bahse konu Bölgenin yer seçimine ilişkin olarak Bakanlığımıza intikal eden bir itiraz da bulunmamaktadır.